

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/101/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6916010204
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alojz Palaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6916010204.1

Uznesenie

Krajský súd Banská Bystrica, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alojza Palaja a sudcov JUDr. Jozefa Ryanta a JUDr. Slavojka Sendeckého, na verejnom zasadnutí dňa 19. októbra 2016, prejednal odvolania okresného prokurátora a obžalovaného, proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota z 30.06.2016 sp.zn. 3T/58/2016 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec v r a c i a okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uznal obžalovaného ml. H. N. za vinného z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1,2 písm. a), ods. 2 písm. c), písm. d) Tr. zák. v spojení s ust. § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zák., § 127 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že

16.10.2015 v čase okolo 08.10 h v P. B O. v Z. P. s T.W. na Ul. V. XX v obci C., okres G. U. povedal svojmu spolužiakovi mal. P. P., nar. XX.XX.XXXX v G. U., aby si nesadol na svoju stoličku, lebo ho zbije a keď si mal. P. P. sadol na svoju stoličku v P. B O. tejto školy, fyzicky ho napadol v triede pred ostatnými spolužiakmi, čím mal. P. P. nespôsobil zranenia, vyžadujúce si liečbu a práceneschopnosť.

Za to bol odsúdený podľa § 364 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 117 ods. 1 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere štyri mesiace a podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., § 119 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu na jeden rok.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie tak okresný prokurátor, ako aj obžalovaný.

Okresný prokurátor sa domáhal zrušenia napadnutého rozsudku vo výroku o vine a potom v celom rozsahu a vrátenia veci súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

V dôvodoch odvolania vyslovil námietky s hodnotením dôkaznej situácie súdom prvého stupňa v otázke viny a právneho posúdenia predmetného skutku rozdielne oproti obžalobe, keď konanie obžalovaného nepodradil aj pod ustanovenie zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., ktoré zjavne mladistvý obžalovaný svojím konaním naplnil tak, ako to bolo ustálené v obžalobe okresného prokurátora.

V ďalšom poukazuje na konkrétne dôkazy, ktoré na jednej strane z hľadiska skutkovej podstaty potvrdzujú, že skutok sa stal ako bol ustálený v obžalobe, na hlavnom pojednávaní nedošlo k zmene dôkaznej situácii oproti prípravnému konaniu a toto skutkové znenie nakoniec prevzal aj v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa.

Okrem toho poukazujú na osobu mladistvého obžalovaného konkrétne dôkazy, ktoré svedčia hlavne v jeho neprospech v otázkach násilného správania sa protiprávneho konania voči spolužiakom aj v iných prípadoch, jeho problémové správanie v škole, potom neobstojí zjednodušený záver súdu prvého stupňa v zmysle výrokovvej časti napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o právne posúdenie skutku mladistvého obžalovaného.

Na druhej strane sa obžalovaný odvolaním domáhal zrušenia napadnutého rozsudku vo výroku o treste, hoci zároveň vyslovuje nespokojnosť s napadnutým rozsudkom v širšom rozsahu, pritom namieta dôvody, ktorými argumentuje okresný prokurátor v jeho odvolaní, smerujúcimi k uznaniu viny podľa obžaloby. V odvolaní zvýraznil poľahčujúce okolnosti, vyznievajúce teda v prospech obžalovaného, ktorý na jednej strane opodstatnene svedčia v prospech právneho posúdenia skutku súdom prvého stupňa, pritom popiera, že by sa vyhrážal nejakým spôsobom, v rámci svojho konania poškodenému P. P. bitkou, zbitím, zabitím a podobne a nenútil ho k takému správaniu, teda, aby si nesadal na svoju stoličku pod takýmito hrozbami. Pokiaľ to poškodený v prípravnom konaní tvrdil, tak nehovoril pravdu. Okrem toho nebol v rámci dokazovania na hlavnom pojednávaní produkovaný žiadny dôkaz, ktorý by svedčil o opaku obhajoby obžalovaného, v konečnom dôsledku ani takýto dôkaz neexistuje. Aj na hlavnom pojednávaní pritom mladistvý obžalovaný zotrval na svojich pôvodných výpovediach, že poškodenému spolužiakovi sa nijakým spôsobom nevyhrážal, hoci ku fyzickému a slovnému kontaktu medzi nimi v rámci tohto skutku došlo. Sám okresný prokurátor nepoukazuje na konkrétne dôkazy, ktoré boli vykonané alebo ktoré by ešte mali byť vykonané, aby sa potvrdilo jeho tvrdenie v zmysle odvolania, resp. záverov obžaloby.

Naopak je toho názoru, že sú splnené zákonné podmienky u obžalovaného na upustenie od potrestania alebo podmieneného upustenia od jeho potrestania za prípadného uloženia primeraných obmedzení. Zároveň navrhol odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd na základe odvolaní odvolateľov preskúmal v zmysle ust. § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku, a zistil, že odvolania sú dôvodné, predovšetkým však odvolanie okresného prokurátora. Odvolací súd v rámci preskúmania veci zistil, že súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní v podstate všetky dostupné dôkazné prostriedky v záujme ustálenia skutočného stavu veci, a to pri plnom rešpektovaní všetkých základných zásad trestného konania pri vykonávaní dôkazov. Naproti tomu pochybil, pokiaľ v dôvodovej časti písomného vyhotovenia rozsudku nevysvetlil dostatočne, na základe akých dôkazov ustálil skutkový stav a predovšetkým sa nevysporiadal so zásadnou otázkou zmeny právneho posúdenia predmetného skutku pri nezmenených skutkových záveroch oproti obžalobe, teda v otázke právneho posúdenia predmetného skutku.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por., orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 168 ods. 1 Tr. por., ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Zo súčasnej konštrukcie rozsudku súdu prvého stupňa, jeho výrokovvej časti a dôvodovej časti jednoznačne vyplýva, že súd prvého stupňa sa dôsledne neriadil citovanými ustanoveniami Trestného poriadku a Trestného zákona, dokonca možno konštatovať, že ide o laické a neprofesionálne postupy súdu prvého stupňa, keď pri závažnej zmene právneho posúdenia skutku obžaloby sa nevysporiadal profesionálnym spôsobom s odôvodnením takéhoto postupu. Zvlášť výrazné je potom zistenie, že súd prvého stupňa prevzal po vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní pri nezmenenej dôkaznej situácii v úplnom znení skutkové závery z obžaloby, napriek tomu sa nevysporiadal so zmenou právneho posúdenia takéhoto skutku a rozporu právneho názoru oproti obžalobe. Súd prvého stupňa úplne

laicky len vyslovil názor, aj to terminológiou podľa starého Trestného zákona o nebezpečnosti konania obžalovaného pre spoločnosť, správnym rozborom ustáleného skutkového stavu a jeho podradením pod príslušné ustanovenie Trestného zákona po tom, čo dôsledne prehodnotí konanie obžalovaného z pohľadu subjektu, subjektívnej stránky objektu, objektívnej stránky, ako súčasných prvkov a znakov konkrétneho trestného činu, bez ktorého postupu nie je možné správne konanie páchatel'a podradiť pod príslušné ustanovenia Trestného zákona. Rozhodne laické vyslovenie názoru bez „takéhoto postupu“ o nízkom stupni nebezpečnosti konania obžalovaného pre spoločnosť a následne z toho vyplývajúcej zmene právnej kvalifikácie oproti obžalobe je v podstate zmätočným postupom súdu a v takejto konštrukcii je vlastne nepreskúmateľný aj odvolacím súdom, resp. nezrozumiteľný pre procesné strany a osoby a inštitúcie, ktorým sa takéto rozhodnutie doručuje, resp. dostáva do rúk a v konečnom dôsledku zverejňuje.

Bude povinnosťou súdu prvého stupňa preto dôsledne rešpektovať citované ustanovenia Trestného poriadku, ako aj ostatné ustanovenia Trestného poriadku a Trestného zákona, vrátane ustanovení týkajúcich sa zásad ukladania sankcií v trestnom v konaní, hlavne podľa ustanovení § 34 ods. 1 až 6 Tr. zák., podľa ktorých

- 1/ trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou,
- 2/ páchatel'ovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody,
- 3/ trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby,
- 4/ pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy,
- 5/ pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne

- a) u spolupáchatel'ov aj na to, akou mierou konanie každého z nich prispelo k spáchaniu trestného činu,
- b) u organizátora, objednávateľa, návodcu a pomocníka aj na význam a povahu ich účasti na spáchanom trestnom čine,
- c) pri príprave na zločin a pri pokuse trestného činu aj na to, do akej miery sa konanie páchatel'a priblížilo k dokonaniu trestného činu, ako aj na okolnosti a na dôvody, pre ktoré k dokonaniu trestného činu nedošlo.

6/ Tresty uvedené v § 32 možno uložiť samostatne alebo možno uložiť viac týchto trestov popri sebe. Za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov, musí súd uložiť trest odňatia slobody.

Samozrejme berúc v úvahu pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu aj ostatné súvisiace ustanovenia, majúce význam na rozhodnutie o treste v zmysle druhého dielu druhej hlavy Trestného zákona.

V konečnom dôsledku odvolací súd musí pri súčasnej dôkaznej situácii konštatovať, že nesporne boli naplnené formálne znaky konania obžalovaného v zmysle obžaloby, teda aj ako zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., v spojení s ust. § 139 ods. 1 písm. a) a § 127 ods. 1 Tr. zák., v jednočinnom súbehu s prečinom, ktorý súd prvého stupňa prevzal a uznal vinu, teda prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c), písm. d) Tr. zák.

Pozornosti súdu prvého stupňa na druhej strane neušlo, že obžaloba prečin výtržníctva kvalifikovala nesprávne podľa § 346 Tr. zák., hoci prečin výtržníctva je prečinom podľa § 364 Tr. zák.

Súd prvého stupňa až po odstránení uvedených pochybení bude môcť správne rozhodnúť vo veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.